

AHOTSETIK IDAZKERA

AITORPENA

Haur Eskolara sartzeraoan, adina bereko haurren arteko hizkuntza ezberditasunak handiak izan daitezke. Hau, horrela izanda, injustoa den errealitatea dela onartu behar dugu eta gainera errealitate honek porrotarako baldintzak laguntzen ditu.

Sistematik alde egitea edota eskola porrota, hasierako urtetan hasten den ibilbide maltxurraren bukaera izan ohi da. Arrazoi anitzak badauzka ere komunikaziorako trebetasun gutxi izatea eskolan arrazoirik esanguratsuenaz izaten da, eta horien artean irakurtzeko eta idazteko zailtasunak hain zuzen. Guzti hau kontuan harturik batzuentzat hizkuntza bat ikastea erraza eta atsegina suertatzen da baina beste batzuentzat, ordea, zaila den erronka bihurtzen da sarritan.

Zoritzarrez, eskolan ilusioz beterik sartzen diren milaka neska-mutilek goiz ikusten dute eskola horrek ez dituztela haintzat hartzen. Neurri handi batean ikuspuntu ezkor horrek ama hizkuntza ez menperatzearekin zer ikusia dauka. Horrela, gizakion integrazio eta garapenerako sortu zen erakundea frustrazio eta segregaziorako baliabide bihurturik daude.

Baina egoera hau alda daiteke, edo, gutxienez amaitu edota baretu dezaquegu. Gizakion garuna, bereziki haurtzaroan, plastitate handikoa da, beraz gai gara estimulatzen baina bere kapazitateak hobetzeko. Desberditasun kulturalak eta linguistikoak gauzatzeko gizarte osoak lagundu behar du, azkenean ikasle batek porrot egiten badu, gizarte osoko porrot baten aurrean gaude.

Haurtzaroari irakurri

Ebidentzia zientifikoa ugarik baieztatzen dutenaren arabera, hizkuntzarekin loturik dagoen estimulazio kognitibo-emozionalak garrantzi handia du eskolako arrakastarekin. Jarduera horien artean garrantzitsuenetakoa bat irakurketa, bereziki ozenki, dugu. Horrela ipuinak, poemak, errimak, bertsoak... oso onuragarriak dira honako arrazoiengatik:

- Ikakurle eta entzuleen artean intimitate uneak sortzen dira eta errezten dituen harreman afektiboak eta emozioen azterketa, elkartrukea eta adierazpena. Hau gure bizitzarako ezinbesteko aktibitatea da.

- Elkarrizketa, arretaz entzutea, pentsamenduen elkartrukea, oroimenak, fantasiak, esperientziak, beldurrak, desioak, sentimenduak, zalantzak... bultzatu egiten du. Hau da helduen eta haurtzaroaren munduak elkartzen ditu.

- Narrazio ulermenarekin eta irudi mentalekin erlazioz dauden garun eremuen aktibitatea estimulatzen du, ahozkoasuna, irakurketa eta idazkera hobetuz.

- Gaitasun asko joku jarritz gero haurren garapen intelektualean oso inportantea da entzuteko, pentsatzeko, sentitzeko, galdetzeko eta erantzuteko.

- Haurtzaroaren ama-hizkuntzaren bitartez, hizkuntzaren garapenean oinarritzeko eragina dauka. Poliki poliki hitzak, signifikazioa, grafia eta konbentzioak signifikatzen dituzte literaturari esker.

- Esperientzia handiko irakurleen bitartez narrazioen ulermena errezen du.
- Liburuaren hizkuntzarekin, errezen du eta lehenengo kontaktoak beti afektibitatea eta erosotasuna kontuan hartu behar direla gogoratzen digu.
- Irakurtzen jakin gabe, umeak irakurle bezala aritzen dira eskolako eremuan, bere imaginarioa, interesa eta narrazio pentsamendua gogortuz.
- Ozenki irakurtzeak eskolako porrotaren arriskuak gutxitu egiten du.

Kolaboratiboa den lana

Etxe guztietan ozenki irakurtzea derrigorrezkoa izan behar zen gure iritziz. Eta puntu honetan gurasoen inplikazioa ezinbestekoa dela baieztatzen dugu. Aldi berean hezkuntza munduan, eremu guztietan, hau praktikatzeko konpromesua izan behar zutela uste dugu. Deklarazio hau sinatu dugun guztiok irakurtzeak oso aktibitate ezinbestekoa dela uste dugu eta horregatik honen apostua egin nahiko genuen.

Confederación Española de Asociaciones de Padres y Madres del Alumnado (CEAPA)

Asociación Española de Pediatría de Atención Primaria (AEPap)

Asociación Española de Amigos del Libro Infantil y Juvenil

Fundación Germán Sánchez Ruipérez

Associació de Mestres Rosa Sensat

Acción Educativa

Federación Española de Sociedades de Archivística, Biblioteconomía, Documentación y Museística (FESABID)

Asociación Española de Lectura y Escritura

Escuela Andaluza de Salud Pública

Asociación Entrelibros